

SLOVENEK.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemam velja:

Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr.

V administraciji prejemam velja:

Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za jeden mesec 1 gld.

V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto.

Posamne številke po 7 kr.

Naročnino in oznanila (inserate) vsprejema upravništvo in ekspedicija (v „Katol. Tiskarni“, Vodnikove ulice št. 2.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma ne vsprejemajo.

Vredništvo je v Semenških ulicah št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izvemši nedelje in praznike, ob pol 6 uri popoldne.

Štev. 48.

V Ljubljani, v četrtek 1. marca 1894.

Letnik XXII.

Vabilo na naročbo.

Si marcem pričinja se nova naročba, na katero uljudno vabimo p. n. občinstvo.

„SLOVENEK“

velja za ljubljanske naročnike v administraciji:

Vse leto 12 gld. | Četrto leta 3 gld.

Pol leta 6 „ | Jeden mesec 1 „

Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. na mesec.

Po pošti velja predplačan:

Vse leto 15 gld. | Četrto leta 4 gl. — kr.

Pol leta 8 „ | Jeden mesec 1 „ 40 „

Upravništvo „Slovenca“.

„Poglejmo nazaj, da pridemo naprej!“

I.

Znani dolenjski liberalni Radamant g. S—c, ki je že marsikak članek napisal v „Narodove“ liste, razgrel se je povodom prvega občnega zbora katoliškega političnega društva za Dolenjsko, zlasti pa zaradi vabila k društvu, ki je bilo natisnjeno v tretji številki „Dolenjskih Novic“, tako zelo, da je v dveh „Narodovih“ člankih (št. 43 in 44) zapel dva omočena slavošpeva „o miru in spravi“ na račun štirih dolenjskih duhovnikov: dekana Aleša, župnikov Babnika, Fettiha in Schweigerja, izmed katerih so prvi trije tudi v društvenem odboru. Kakor v vsakem članku, povdarja g. S—c tudi v tem, da on sicer ni vodja kake politične stranke — ker nobeden zanj ne mara! — a vendar — tako se hvali — politično stanje na Slovenskem, zlasti na Dolenjskem, dobro pozna, ker se že svojih dvajset let bavi

s politiko. Radi mu verujemo, da dolitikuje že dve desetletji, a uprav to mu daje spričevalo politične nezmožnosti. Povedati mu moramo kar naravnost, da v celih dvajsetih letih ni prav nič napredoval, ničesar se naučil, nič novih idej pridobil, da niti logično misliti še ne zna. Razsodnosti nima nobene; svojih mislij ima bore malo, ali prav za prav nič, ker še te, katere si privaja, pobral je drugod. Najboljši dokaz temu je njegov pismeni jezik, ki mr-goli samih tujk, katerih v materinščini menda že več ne zna izraziti.

Toliko le v označenje tega „izkušenega“ politika! Svojega mojstra kažeta v polni meri tudi zadnja dva članka. Na tako zmedenost, kakoršna je tam priobčena, ni prav lahko odgovarjati, ker logike g. S—c res ne pozna prav nobene, stavek se komaj drži stavka, zveze raznih mislij iščemo zastonj. Odzivati se na tako klasično zmes skoro ni vredno. A vendar mu v sledečih vrstah vsaj na nekatere glavne točke odgovorimo, katerih se dotika v istem panegiriku, da mu posvetimo, naj si nikar ne domišljuje, da on razvoj slovenske politike pozna, da torej tudi nikakor ni sposoben, da bi govoril v imenu kake politične stranke na Slovenskem, niti v imenu radikalno-liberalne!

„Poglejmo nazaj, da pridemo naprej!“ rekel je nekaj oče Bleiweis. Poglejmo tudi mi nekoliko v vašo preteklost in polupreteklost, da vsaj jeden korak stopimo naprej!

„Ta boj na Kranjskem še ne traja dolgo“, piše g. S—c. Zdi se nam že res odveč in smešno, da bi zopet pojasnovali in razpravljali začetek in razvoj našega domačega prepira. Saj je „Slovenec“ storil to že opetovano, zlasti pa leta 1891 in lansko leto.

Gospod S—c, razdor med Slovenci traja že precej dolgo. Številke naj govore: 1843—1868—1893. Ako poznate res našo preteklost in znate tudi kaj samostojno misliti, to nam pojasni vse. Le kra-

tek komentar! Leta 1843 je jel stari Bleiweis z „Novicami“ dramiti narod. Pet let pozneje, ko so se Slovenci ravno nekoliko zavedli, buknil je upor leta 1848; že tedaj so nastopili časniki vašega duha, katerim so takoj stare poštene „Novice“ boj napovedale. Stopili so na pozorišče radikalno-narodno-liberalni možje, ki so takoj navijali liberalno uro, a so jo drugi hitro ustavili. Ni šlo! Po malem in na tihem se je bliskalo in grmelo po slovenskem obnebu, dokler ni treščilo, ko so se bivši narodni radikaleci, n. pr. Dežman, Vinko Klun, Konšek in dr. ponemčurili in od vse radikalnosti ohranili le liberalizem z mržnjo do Slovenstva. To so prvi vaši vzorci!

Leta 1868 ob 25letnici „Novic“ je vzrotil „Narod“, ki je takoj v začetku pokazal, čegav sinko je. A bil je dovolj previden skoro pet let. L. 1873 je prišlo že tako daleč v razporu, da „Novice“ niso mogle več odbijati vseh napadov; rodil se je „Slovenec“, ki je imel vseskozi z „Nar.“ hudo prasko. Ob 25letnici „Narodovi“ in ob 50letnici „Novic“, ki pa so kmalu po smrti svojega očeta nekoliko, ob svoji 50letnici pa odločno zagazile, vršil se je prvi slovenski katoliški shod, ki je vso stvar zaobrnil in spravil v pravi tir, ki se ogladi, ako Bog da, tudi v petih letih.

Torej nekako 50 let Slovenci politično životarimo. Že prvih 25 let je bil boj v slovenskem narodu, vsaj med prvaki, a le tajen. Prevladala je stara narodna garda; mlada slovenska radikalna kri se je hitro ohladila in se z večine ponemčurila. Drugih 25 let je bil boj med strankami, ne več le med prvaki, očiten in prevladala je vsaj po l. 1873 največkrat liberalna stranka, v kolikor jej niso nemškutarji nog izpodušali.

Če prav je bil že tedaj hud razpor med duhovskim in svetnim stanom, bolje le z uradniki, med katerimi pa so bili zavedni Slovenci le bele vrane, vendar so duhovniki samo iz ljubezni do

LISTEK

Čarovnik.

Spisal J. V.

(Dalje.)

„Tako sta se menila možaka v veži ter si močila suha grla z rujno kapljico. Tema se je bila že jela delati in mraz je pihal skozi odprta vrata. Počasi so se jeli pozgubljati pivci iz veže ter se preseljevali v gorko izbo. Toda naša junaka se nista zmenila za mraz, ki jima je silil v obraz, znala sta ga preganjati. In vnovič sta jela modrovati in delati načrte.

Vino pa jima je lezlo v glavo in trkati sta jela in še peti je poskušal mežnarček, pa mu ni šlo! Tema pa je legala okrog njiju, da nista več prav videla kozarcev. Po mežnarčkovem nasvetu se dvigneta težko od mize ter jo omahujočimi koraki kreneta v izbo k drugi zbrani družbi.

Toda tudi v izbi ni bilo več onega prijateljskega pomenkovanja in modrovanja, kakor prej; tudi tu je možakom gnalo vino kri v glavo. Ravno so se bili prepirali o delitvi nekega gozda, ko se privalita Jedovec in mežnarček drug za drugim v izbo. Zaslišavši prepir okrog miz posmodi tudi Je-

dovca jeza, potisne klobuk na zatilnik, obriše se parkratov okrog ust in nosa ter jame robantiti sredi sobe, nevedé, za kaj se gre.

„Jaz ne pustim!“ vpil je, „in ne — pustim! Jaz pravim, da ne — pustim! Ali slišite, kaj jaz pravim, da ne —!“

„Kaj ti ne pustiš, kaj?“ vpraša ga od ogle mize semkaj Petrač.

„Jaz? Jaz nič ne pustim, prav nič! Ali slišite, možje, da nič ne pustim, prav nič!“

„Pa jaz tudi nič ne pustim in ne pustim! Nič!“ vpil je za Jedovcem sredi sobe — mežnarček.

Prepir se je polagoma polegel in vseh oči so bile obrnjene le na Jedovca, ki je le naprej rentočil sredi izbe, da — ne pusti in ne — pusti! Nekateri so se mu smijali in ga norčevaje popraševali, kam je šla Marijana, da tako brezskrbno hodi okoli, drugi so ga pa obsojali, češ, da ni dobiti kmalu takega sitneža, kakor je Jedovec, kadar se ga nalezje.

A Jedovec se ni zmenil ni za te ni za one, trobil je le svojo: da ne pusti in ne — pusti! Še le ko Petrač stopi bliže k njemu ter mu zavpije na uho, da bo Marijana prišla, če bo tako razgrajal, tedaj še le se je spreumel in — utihnil. Zrinili so

ga bili počasi z mežnarčkom vred za mizo med druge pive.

Kozaré je imel glavno besedo pri oni mizi, pri kateri sta sedela Jedovec in mežnarček. Bil je pa Kozaré „občinski mož“ in malo da ne najpremonejši v celi fari. Govorili so, da „leze“ že v — dvajnajstega, ne vstevši ono, kar je imel izposojenega po vasi. Pri onih, kateri niso bili nikdar veseli, kadar je stopil Kozaré, obresti pobiraje, čez njih prag, bil je tudi Jedovec. A čeravno je Kozaré, kakor so dejali, do vrata tičal v denarjih, vendar je vedno in vedno tožil o pomanjkanju, slabih časih itd. Jednak pogovor je bil tudi onaj pričel pri mizi.

„Možje!“ jel je govoriti, možje, čakajte, bom še jaz jedno povedal. Jaz pravim in še jedenkrat rečem, ko bi se moglo kako kaj — prenaprediti? Poglejte, denarja ni nič, fronki so pa zmiraj večji. Ali ni res, možje?“

„Res, res!“ pritrdijo možje.

„Zato jaz pravim,“ nadaljuje potem, „ko bi se moglo kaj prenaprediti. Ko bi se morda kako pisanje sestavilo in se poslalo tistemu, ki pravijo, da za nas govori pred cesarjem. Ká-li.“

„Tisto dajmo, tisto!“ povzame besedo za njim Pocin. Poglej, Kozaré, in vi, možje, poslušajte: pred leti sem plačal nekaj grošev davka za tisto mojo

miru in domovine klanjali se svojim liberalnim protivnikom v marsičem le zato, da so skupno naskakovali nemško oblastvo v deželi. Ustanovljali so čitalnice, bralna društva, ni je bilo narodne naprave, pri kateri ne bi dukovniki sodelovali. Hodili so v čitalnice, v vesele družbe, kjer so se popevale domorodne pesmi. Pohajali so v te družbe ne toliko zaradi zabave, v to pač duhovnik ne utegne, temveč da so s svojo prisotnostjo množili krog domoljubov ter netili in gejili pravo narodno zavest. Opomniti pa moramo, da tedaj, ko so ti „Simoni Stylitesi“, kakor jih naziva g S—c, vodili čitalnice in slična narodna društva, niso se čitalnice izpremenjevale v kazine, kakor se žalibog sedaj mnogokje, kjer „Stylitesov“ več ni blizu. Duhovniki so praznili kazine in polnili čitalnice, sedaj pa je uprav narobe. Kazine se polnijo, čitalnice hiraajo, kakor tožijo časniki. Po nekod, kakor se je čulo, dela se že na to, da se nemški in slovenski „rodoljubi“ zjedinijo v jeden „Leseverein“, seveda brez „Stylitesov“. Gospod S—c, kdo podira narodne naprave?

Tako so delali duhovniki vsestransko, dokler se ni probudil ves narod do skrajnega koticika in se zavedel, da bije v njem slovensko srce. A že tedaj, ko so še duhovniki in narodni lajki skupno izganjali nemškega duha, jeli so se mladi radikali slovenski ježiti! G. S—c, že tedaj se je zanesel razpor v socijalno življenje, ne pa še le včeraj s prižnice! Marsikak duhovnik je čul tu ali tam v čitalnici ali na kakem shodu za hrbtno vprašanje: „Kaj pa ta tukaj dela? Kaj pa ima tukaj iskati?“ Že leta 1872 je pisal Bleiweis, da povsod v društvi iščejo „Bleiweisove in Jeranove“ stranke. Ako je dr. Bleiweis ali Jeran kje zraven, brž pravijo: Povsod mora biti! Ako pa ga ni, hitro opazijo: Ni ga bilo!

Tako so mladi vročkrvni liberalci duhovnike, ustanovitelje čitalnic, direktno in indirektno, podili iz odborov in počasi tudi iz društev samih. Potem pa so kričali za njimi, kakor kriče še danes po vzoru g. S—ca: „Glejte, nemškutarji so!“ To so imeli, to imajo še sedaj duhovniki v zahvalo!

Ko so v letih 1879—1882 prišli Slovenci na krmilo, umaknili so se mnogi vrli narodni bojevniki takoj v ozadje, prepustivši politično polje svojim rojakom, če tudi liberalnim. Bilo jim je dovolj, da so le vlado tujega življa na Kranjskem premagali. Mnogi duhovniki so še vedno zahajali v narodna društva, čeprav so morali opetovano bitke opombe požirati. Bili so po „Narodovi“ lastni izjavi, kakor „krotka jagnjeta“, s katerimi se je vse dalo in smelo narediti. Vse so radi pretrpeli, le da je napredovala narodna stvar. Pisatelj teh vrstic je bil pred še kakimi šestimi ali sedmimi leti v neki mestni čitalnici na Kranjskem. Pogovorili smo se z nekaterimi duhovniki, da pojdemo v čitalnico, ker se je uprav tedaj predstavljala neka nenavadna igra od tujih igralcev. Mislili smo si: pokažemo vsaj dobro voljo nasprotnikom, da nismo čitalnici sovražni, ako se ne zlorabi. Zabavali smo se dobro med celo igro, nismo imeli vzroka, kaj očitati. A takoj po zvršeni igri nastopi neki (ime lahko imenujem) igralec, ki napove, da bode še nekaj za nameček. Že napravljen ni bil prav dostojno, jel se je

zverati in ostudno smešiti molitev, sv. rožni venec, procesije, tretji red itd., da je res mejilo že na nesramnost. Spogledali smo se tovariši in se vprašali, kaj hočemo storiti, ker po dvorani je nastal grozen krah in ropot. Eden ali dva sta že jela zvižgati v ozadju, a pomirili smo ja, češ, rekli bodo, da smo prišli navlašč delat nemir. V tem jeden molče pograbi klobuk in odide, mi drugi pa za njim. Za nami pa se je slišala ostudna kletev iz ust nekega salonskega moža: „Glejte, proklete farje, kakšni so! Da bi jih le več nazaj ne bilo!“ Bili smo silno razburjeni in žalostni, a sklenili smo tudi, da poslej hočemo desetkrat premisliti, predne prestopimo zopet kedaj prag kake čitalnice.

Zato g. S—c in drugovi ne vprašujte in ne oponašajte nam več, zakaj nas ni v čitalnice ali k narodnim veselicam. Tega menda vendar ne tirjate od nas, da bi zato hodili k vašim zabavam, da bi z nami norce brili in nas izživali z zaničevanjem naše katoliške vere. Za sv. vero in mili rod smo radi tudi zaničevani, a samo vam za kratek čas pa nikdar in nikakor ne! Kadar vemo, da je veselica poštena, da jo priredi poštena družba, vselej nas vidite pri njej, z veseljem pridemo. A tega ne zahtevajte, da bi hodili n. pr. k balom, ki se prirejajo v pepelnično jutro, čeprav se to v vrši pod krinko narodnosti! Zato nam tudi ne predbacivajte, da se vas ogiblremo. Kjer se gre za pošteno stvar, radi sodelujemo, a kjer je glavni smoter zborovanja le spletko in kovarstvo zoper nas, bolje je, — sami morate to priznati! — da naših „kut“ ni med vami!

G. S—c, kaj pa so vam kute napoti, ko vam nobena nič žalega ne stori? Skrivajte vsaj nekoliko svoje besno sovraštvo do katoliške cerkve in njenih ustanov, ker povem vam, da s tako podlim divjanjem grdite le sami sebe. Da imamo jezuite v deželi, štejemo se srečne; tudi vam bi ne škodilo, ko bi se vsaj nekoliko z njimi seznanili, ako ne osebno, pa vsaj po knjigi. Kdor se dobremu namenoma odtegne on gotovo zasluži besede pesnikov: „Sie loben ewig das Gemeine, weil sie das Gute nie gekannt!“, K trapistom pa tudi nikogar ne silimo; saj jih še v deželi ni. Čemu torej dajete tudi temu zaslužnemu redu brco? Ali ste si morda kje izposodili ta privilegij?

Nadalje g. S—c, vprašam vas, kaj ste si neki mislili tedaj, ko ste zapisali, da mi tirjamo, „naj vsi kleriki in posvetnjaci vso dobljeno omiko hkrati zavržejo in naj v kuto zlezejo“. Ali res menite, da človek, ki nosi kuto, nima nobene omike in naobrazbe ali tisti, ki kuto obleče, mora zavreči vso vednost in znanost. Gospod S—c, ta vaša drzna izjava sama znači dovolj piramidalno vašo neumnost in neslanost. Ni vredno, da bi pred pametnimi razsodnimi ljudmi na tako čenčarijo odgovarjal! Ali res ne veste, da so možje v kutah svetu rešili vso prosveto in omiko ter jo razširili do skrajnih mej zemlje? Ali vam je je popolno neznano, da uprav jezuiti in trapisti, katerim ste posebno gorki, so pravi pionirji krščanske omike v naših dneh tam, kamor si kak lajik komaj upa, da prvi v duševnem, drugi pa v gmotnem oziru najuspešneje razširjajo prosveto med divjimi narodi. Smelo trdimo, da g. S—c in vsa njegova klika niti ni vredna, da bi odvezala jermena od njih črevljev.

Kar hvaležno priznava ves svet, ne le ultra, temveč tudi cismontanski, to skuša zanikati na listih „Slov. Naroda“ skušen politik S—c! (Dalje sledi.)

Politični pregled.

V Ljubljani, 1. marca.

Cerkvena reforma na Ogerskem in Slovani. Te dni je tudi ogerski ministerski predsednik Wekerle zagovarjal civilni zakon. Obširno se je pri tem pečal z vprašanjem, kaj bode storiti, ko duhovščina zgubi nekaj svojih dohodkov. Pravice do kake odškodnine ministerski predsednik ne priznava duhovščini, pač pa bode vlada podpirala duhovščino, kjer bode videla, da je potrebno in če se duhovščina ne bode ustavljala naredbam vlade. Iz povedanega je razvidno, da vlada hoče duhovščino narediti bolj zavisno od vlade. To pa ne bode slabo vplivalo le v verskem, temveč tudi narodnem oziru. Pomoči bode smel pričakovati le tisti duhovnik, ki bode podpiral mažarizacijo. Na katoliško duhovščino vlada še toliko ne bode mogla pritiskati, pač pa na protestantsko in pravoslavno, katera ima že zaradi tega večje potrebe, ker je oženjena. Očividno je, da se ogerska vlada nadeja, da dobi najboljše mažarizatorje mej Slovani v pravoslavni in protestantski duhovščini. Posebno laskavo je minister govoril o protestantih, menda se že nadeja od njih največ podpore za svoje namene.

Srbija. Radikali nekoliko mirneje postopajo. Glavni radikalni odbor je radikalnim listom naročil, da naj tako ne napadajo kralja Aleksandra. Jako je poparila radikale novica, da Avstrija ne misli mirno gledati, ko bi prišlo do kakega prevrata v Srbiji. Posebno pa so se Srbi streznili, ko so angleški listi začeli razpravljati vprašanje o delitvi Srbije. Vse stranke so se začele nekaj zbliževati in nameravajo v Beligrad sklicati velik tabor, na katerem bodo protestovali proti taki delitvi. Seveda s tem protestom še ni nič opravljenega, treba pred vsem, da Srbi gledajo, da bode red v njih deželi in popuste vsako hujskanje proti sosednim državam. Osoda Poljske naj bode Srbiji v svarilo.

Razdelitev Srbije. Po angleških časopisih se zadnji čas z vso resnostjo priporoča, da se naj Srbija razbije in razdeli mej Avstrijo, Rumunijo in Bolgarijo. Mi mislimo, da do tega ne pride, če tudi so razmere v srbski kraljevini zares jako čudne. Pomembno je pa že, da se sploh po resnih listih take stvari razpravljajo in to bodi Srbom v opomin, da gledajo na red v svoji deželi. Govori se pa, da so se v Avstriji že ukrenile nekatere priprave, da voj vojakov zasede Srbijo, ko bi zahtevale to razmere v Srbiji in pa avstrijske koristi. Rusija se za Srbe pač drugače ne bode vlekla, nego če bi zares hoteli kacega velikega kneza poklicati na prestol, kar bi pa bilo združeno z mnogimi težavami. Srbski radikalni listi vso krivdo za zmešnjave izražajo na Milana, kakor bi pred njegovim prihodom bilo vse v redu v Srbiji.

Kijev — ruska prestolnica. Podnebje v Peterburgu ruskemu carju ne ugaja, pa tudi mišljenje Peterburžanov mu ni prav po godu, preveč so se navzeli evropskih liberalnih idej. Moskovski profesor Saharin, ki je carja zdravil v poslednji hudi bolezni, mu je priporočal, da se preseli stalno na Krim ali v Kijev. Kijev je važno mesto v ruski zgodovini in zatorej ni povsem izključeno, da ne bi se car tjakaj preselil. Podnebje v Kijevu je jako suho in zdravo. Za Peterburg bi preselitev carja v Kijev seveda bila hud udarec.

Rusko-nemška trgovska pogodba se sedaj razpravlja v nemškem državnem zboru. Borba je precej huda. Državni kancelar je posebno naglašal politično važnost te pogodbe, ki bode utrdila evropski mir. Avstrija in Italija bodeta tudi zadovoljni, če Nemčija sklene trgovsko pogodbo z Rusijo, ker s tem se le to utrdi, kar je namen trodržavni zvezi, namreč evropski mir. Caprivi se je potem skliceval na Bismarcka, ki je nekoč rekel, da bode deloval za narodno-gospodarsko sporazumljenje z Rusijo, kar bode dosegel njegov naslednik, če ne bode mogel on. To, kar je želel Bismarck, hoče sedaj izvršiti on. Caprivi je naglašal, da se je zvezni svet jednoglasno izrekel za trgovsko pogodbo z Rusijo, ravno tako tudi prusko ministerstvo. S to izjavo je oporečena novica, ki so jo razširjevali nasprotniki trgovske pogodbe, da se je pruski finančni minister izrekel proti nji. Kakšen bode izid, se še ne vé. Vse je odvisno le od malo glasov. Usoda te trgovske pogodbe je odvisna od tega, koliko kato-

podrtijo. In danes ta dan? Jednega manj kakor petak sem moral nesti le oni dan, pa še oštel me je tisti poganét dolgi, ali ka-li, saj ga nisem prav zastopil, ker se samo po nemški meni!

„Poglejte,“ oglasi se zopet Kozaré, „le ono leto, ko se je šlo za tiste, ki nas pred cesarjem hvalijo ali tožijo — kaj jaz vem — pogledajte, takrat so toliko pravili, da bodo, če se potegnemo mi za to, poslali sem tacega, da se bo vsaj znal pogovoriti z nami, da nam bo davke zmanjšal in Bog vé kaj še. In mi — kaj ne, možje — smo pa vsi dali pisanje od sebe, da hočemo, da nas Slovénar pred cesarjem hvali, pa ne kak — peškúr, ali kako jih že zmirljajo. Ali ni tako, možje?“

„Tako je! Prav govoriš, Kozaré!“ pritr-dijo vsi.

„No, ravno zato zdaj jaz pravim, da bi se kaj pre naredilo! Doli v Ljubljani so se menda že puntati jeli, kakor mi je pravil šolmašter. No, mi se pa puntali ne bomo; ali da bi se z lepa kaj moglo narediti, tisto bi bilo dobro! Saj vidijo, da ne moremo in — ne moremo!“

„Kaj ne — moremo?“ vtakne se vmes Jedovec. „Mi vse moremo, vse! Pet graščin — deset graščin lahko sežidamo, če je treba! Mi že — mi, kar nas je tukaj-le! Mi — mi!“

„Graščin! Tacih menda, kakor je — tvoja!“ reče Kozaré.

„Moja? Mh! Le glej, Kozaré, da bo ob letu tvoja taka, kakor moja!“

„Saj je že sedaj bolji!“

„Pa naj bo!“ zavpije Jedovec ter udari ob mizo, da odskočijo kozarci, „pa naj bo! Kaj pa misliš, da si ti? Ti se ob letu še z mano meriti ne boš smel! Ti že ne, če ravno bahariš, kot ne vem —!“

„E, Jedovec, počasi! Če si pa tak bogatin, jaz pa tak revež, bom pa kar prišel jutri zjutraj, mi boš pa vrnil, kar si mi dolžan! Ali ne bo prav?“

„Tisto tebi nič mari, prav ali ne prav! Toliko bom imel jaz kmalu, kakor imaš danes ti, da veš! Hé! Joškovec, še jednega! Ali že — spiš?“

Obmolknilo je celo omizje, le Jedovec je trdil in rentočil, da se Kozaré čez leto in dan še meriti ne bo mogel. Kozaré pa je jeze rudeč izvelkel iz hlačenega žepa možajo, vrgel na mizo denar ter molče — odšel. Za njim so se jeli pozgubljati tudi drugi in počasi se je praznilo okrog mize. Čez nekaj časa sta le še Jedovec in mežnarček dremaje sedela pri mizi ter natihome se menila o — tisočih!

(Dalje sledi.)

likov in pa svobodnih konservativcev bode glasovalo za njo. Pri konservativcih je vse vplivanje cesarjevo ostalo skoro brez vsega uspeha, kakor se kaže.

Gladstone. Poslednje dni se je zopet razširjala novica, da odstopi Gladstone. Kakor vselej poprej se je tudi sedaj preklicala. Bile so torej le želje nasprotnikov njegovih.

Slovstvo.

Zabavna knjižnica za slovensko mladino. — Ureduje in izdaje Anton Kosi, učitelj v Središču. III. zvezek. — Obseg tvarine tega zvezka je raznovrsten in zanimiv; zato je tudi III. zvezek prav primeren dar za učečo se slovensko mladino. — Cena zvezku 15 kr. Dobiva se pri Ant. Kosi-ju, izdatelju zabavne knjižnice v Središču na Štajerskem.

Slovanska knjižnica. Urejuje in izdaja Andr. Gabršček. — 11. snopič: Odiseja, povest. Prosto po Homerju spisal Andrej Kragelj. Povest ta bo obsegala 3 do 4 snopiče.

Hrvatski učitelj. Časopis za srednje i pučke kole. Broj 4. — Izhaja dvakrat na mesec v Zagrebu Velja 3 gld. na leto.

Danica. List posvečen hrvatskom radničkom stališu u Americi. Pittsburg; godina I., broj 6. — List izhaja vsaki teden, ter se poleg hrvatskih ozira tudi na slovenske razmere.

Malice Slovanska. St. 3. drugega letnika je ravnokar izišla. V nji je dovršena novela Svet. Hurbana Vajanskega „Kandidat“ v slovaškem izvirniku. Dalje pričenja se ravno tistega pisatelja „v malem mestu“ v češkem prevodu. V „Obzoru“ Matičinem se nadaljuje veleznimivi spis V. J. Lamanskega „Tri sveti asijsko-evropske pevnin.“ Kakor je videti, si je književno podjetje pridobilo trdnih tal.

Trgovska in obrtniška zbornica.

V večerajnji seji trgovske in obrtniške zbornice, ki se je vršila pod predsedstvom gosp. zborničnega predsednika Ivana Perdana in v navzočnosti gospoda vladnega komisarja c. kr. vladnega svetnika pl. Rilinga in kateri so prisostvovali naslednji gospodje zbornični svetniki: Ivan Baumgartner, Ivan Dogan, Oroslov Dolenc, Robert Drasch, Anton Klein, Franc Luckmann, Franc Omersa, Tomaž Pavšler, Vaso Petričič, Josip Rebek, Avgust Skaberne, Franc Ks. Souvan, Feliks Stare, Filip Supančič, Valentin Sušnik in Jernej Zitnik, se je mej splošnim odobravanjem ednoglasno sprejel naslednji predlog zborničnega predsednika: Čestita zbornica naroča predsedstvu, da svojedobno predlaga, kako naj zbornica l. 1898 praznuje petdesetletnico vladanja Njegovega Veličanstva, našega presvitlega cesarja Frančiška Jožefa I.

Zbornični predsednik izreka odstopivšim gospodom zborničnim svetnikom zahvalo za njih delovanje in pozdravlja novovstopivše z željo, da bi blagovolili po svojih močeh združeno z gospodi že več let delujočimi v zbornici delovati za interese krogov, zastopane od zbornice.

Po odobrenju zapisnika zadnje seje poroča zbornični tajnik o izidu zborničnih nadomestnih volitev, o katerih smo v našem listu že poročali. Poročilo se je vzelo na znanje in se potem volil predsednikom z 19 od 20 oddanih glasov dosedanjí predsednik Ivan Perdan, za predsednikovega namestnika je bil izvoljen dosedanjí podpredsednik Anton Klein in za provizoričnega predsednika, ker se je dosedanjí provizorični predsednik izvolitvi odpovedal, Ivan Baumgartner.

Zbornični svetnik Baumgartner poroča o načrtu naredbe glede uvrstitve potovalnih pisarn mej dopuščane obrte.

V ukazu došlem zbornici od trgovskega ministerstva se poudarja, da je z ozirom na razširjenje in pomen, katerega so zadnji čas vsled razvijajočih se prometnih razmer dobile takozvane potovalne pisarne, kakor tudi z ozirom na javne interese, katere je pri vršbi teh pisarn vpoštovati, zelo želeli, da se omenjena podjetja uvrste mej dopuščane obrte. Za potovalne pisarne je po naredbenem načrtu smatrati ona podjetja, ki se pečajo z ednim ali večimi nastopnimi obrtnimi opravili, če namreč posameznih teh opravil ne izvršujejo na podlagi posebne obrtne pravice, v katere obseg že spada dotično opravilo. Obrtna opravila, na katera se lahko vršba potovalne pisarne razteza, so sledeča:

a) izdaja vozni listkov za domače in tuje železnice;

b) izdaja prostorov v spalnih železničnih vozovih;

c) izdaja vozni listkov in kajutnih biljetov za domača in tuja parobrodna podjetja do vseh luk;

d) izdaja listkov za potovanje na okrog in mejnarodnih kuponskih biljetov;

e) prirejitve družbenih potovanj, zabavnih vlakov in voženj;

f) odprava potne prtljage;

g) izdaja hotelskih nakaznic.

Odsek smatra opravila potovalnih pisarn za tako važna, da se mora razun posebnih svojstev, katere je zahtevati za nastop kakega dopuščanega obrta, doprinesiti tudi dokazilo o zadostni splošni in kupčijski izobrazbi. Če je podjetje perijodičnega prevažanja oseb, obrt onih, ki na javnih prostorih kakoršna bodi vozila za ljudi pripravljena imajo, da jih lahko porabi kdor hoče, ali ljudem svojo osobno službo (kakor seli, nosači) nudijo, vezano na koncesijo, koliko bolj mora to za potovalne pisarne veljati. Odsek torej predlaga: Zbornica naj se izreče za uvrstitve potovalnih pisarn mej dopuščane obrte. — Predlog se je sprejel.

Zbornični svetnik Maks Krenner poroča v uredbi znamk za peneča vina. V obširnem poročilu se pojasnjuje, da je uvedba znamk za peneča vina (šampanjec) potrebna v interesu trgovcev in kupovalcev in da bi se varstvo znamke doseglo najbolje s tem, če bi se registrovana znamka napravila na zamašku in na vnani strani steklenice. Zbornica je sklenila v smislu poročila svoje mnenje izraziti vis. c. kr. trgovinskemu ministerstvu.

Po predlogu zborničnega svetnika Al. Lenčka se je sklenilo za trgovinske prisednike pri c. kr. okrožnem sodišču v Novem Mestu predlagati nastopne gospode trgovce: Ivana Krajca, Josipa Ogo-reutza, Adolfa Pauserja, Ivana Surca, Viktorja Durinja in Adolfa Gustina. Zbornica (poročevalec zbornični svetnik Anton Klein) sklene 100 gld. podpore dovoliti učiteljem, kateri obiskujejo petmesečni risalni tečaj na c. kr. državni obrtni šoli v Gradcu v ta namen, da bi bili vsposobljeni učitelji v risanju na obrtnih nadaljevalnih šolah. Ta tečaj obiskujejo od 16. februarja 1894 učitelji: Albert Sič v St. Vidu nad Ljubljano, Štefan Tomšič v Ribnici, Ivan Pianecki v Radovljici, Ivan Levec v Radečah, Josip Hribar v Postojni, Ivan Cvirn v Trzinu, Karol Simon v Lescab, Josip Križnar v Metliki, Josip Šmoranec v Žužemperku in Karol Mataje v Spodnjem Logatcu. Podpore so že dovolili kranjski deželni odbor, kranjska hranilnica in občine Radoljica, Ribnica in St. Vid nad Ljubljano. Zbornica je sklenila na odsekov predlog (poročevalec zbornični tajnik) kot zastopnike v odbore obrtnih nadaljevalnih šol voliti: za Ribnico Marka Burgerja, za Kočevje Petra Jakliča, za Krško Antona Jugovica, za Kranj Ignacija Fok-a, za Novo Mesto dr. Jos. Marinko-ta, za Trzin Leopolda Ahačiča, za Kamnik Avgustina Hermana, za Radoljico Ivana Sartori-ja, za Metliko Frana Štajer-ja, za Škofjeločo Ivana Gusela. Na predlog zborničnega svetnika Fr. Ks. Souvana se je sklenilo c. kr. deželni vladi poročati, da je konjsko mesarstvo smatrati za rokodelski obrt. Zbornica (poročevalec zbornični svetnik Avgust Skaberne) se je izrekla proti pomnožitvi letnih in živinskih semnjev v Ržišu in je dovolila (poročevalec zbornični svetnik Franc Omersa) učencem na c. kr. strokovni šoli za lesno industrijo Ivanu Markešu, Pavlu Kobalu, Jakobu Kelhar-ju, Ivanu Žuidaršiču ustanove po 50 gld. in Ivanu Bricelj-u 30 gld., učenki na strokovni šoli za umetno vezenje in šivanje čipek v Ljubljani Ivani Petrovič 50 gld.

Konečno vzela je zbornica na znanje poročilo zborničnega svetnika Karola Luckmanna o obravnavi v enketi glede železničnega prometnega pravilnika in dodatnih določil k temu in se je na predlog zborničnega predsednika poročevalcu izrekla zahvala za zastopanje zbornice v enketi.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 1. marca.

(Odbor kat. polit. društva v Ljubljani) bavi se je v zadnjih sejah med drugim tudi o imenovanju c. kr. uradnikov nevesčih slovenskega jezika ki se nastavljajo med Slovenci in o dvojezičnih poštnih pečatih ter je sklenil naprositi predsednika

kat. polit. društva, naj v zvezi z drugimi slovenskimi državnimi poslanci store vse potrebne korake, da se v tem dvojnem oziru ne gode tudi v prihodnje krivice slovenskemu narodu.

(Odlikovanje.) Presvlt. cesar je z odlokom z dné 4 februarja pritrtil predlogu najvišjega c. in kr. kamornika grofa Trautmannsdorffa, da se knjigi: „Oesterreichischer Gesetz-Index“ in „Uebersicht der Verwaltungs- und Rechtsgeschichte des Landes Krain“ sprejmete v cesarsko fidejkomisno knjižnico, ter je gospodu spisatelju umirovljenemu deželnemu svetniku n državnemu poslancu pl. Globočniku podaril veliko zlato svetinjo.

(V pokoj je stopil) deželni knjigovodja g. Fr. Ravnihar po 43letnem službovanju v državni in deželni službi. Ob tej priliki izrekla se mu je zahvala in priznanje za njegovo mnogoletno delovanje.

(V Metliki) sta došla dva inženjerja, da trasujeta železnico od Novega Mesta do Karlovca. Dne 23. t. m. je umrla ondi občespoštovana mati sedanjega kapelana v Ptui, č. o. Konrada Stazinskega. N. v. m. p.

(Dva pogreba.) Z Dunaja, 28. febr. Danes popoldne ob eni bil je slovesen pogreb dunajskega župana dr. Prixa, ki je v nedeljo zvečer nenadoma od mrtuda zadet umrl. Truplo je v mestni hiši blagoslovil prošt votivne cerkve dr. Marshall ter ga spremljal v prestolno cerkev sv. Štefana, kjer ga je še enkrat blagoslovil, pomožni nadškof Angerer. Od ondot so ga nesli skoz koroške ulice na Schwarzenbergov trg, kjer so čakali vozovi, ki so ga spremljevali k poslednjemu počitku na centralno pokopališče. Ladij se je vse trlo po ulicah, skozi katere se je vršil sprevoz, katerega so v mnogem številu spremljevali najodličnejši dostojanstveniki. Ko je bil nedavno v drugič izvoljen za župana, pač ni mislil, da bode tako hitro konec njegovega veličastva. — Danes je bil pokopan pa še drugi mož, o katerem je bilo te dni veliko govorjenja ne samo po Dunaji, ampak tudi po vnanjih deželah. Znano je, da je jeden glavnih blagajnikov državno-dolžne blagajnice Adolf Ferles izneveril 105.000 gld. v državni blagajnici ter kot načelnik veteranskega društva „nadvojvoda Albrecht“ okradel tudi družbeno blagajnico za kakih 11.000 gld. Mož se je svetni pravici umaknil s samomorom, ki ga je dovršil v nedeljo 25. t. m. v praterju. Dasiravno je vse ukrađeno in tudi vse lastno premoženje zapravlil z malopridnim ženstvom, je vendar njegova soproga v javnih listih priobčila mrtvaški list, v katerem globoko užaljena naznanja, da je njen nepozabljivi mož 25. t. m. nagloma umrl in da bode truplo 28. t. m. ob pol tretji uri popoldne v bolnišniški kapeli slovesno blagoslovljeno, potem pa k večnemu počitku prepeljano na centralno pokopališče, in da se bode sv. maša darovala 1. marca ob 9. uri dopoldne v prestolni cerkvi sv. Štefana. Se nekateri dunajski listi temu naznanilu pristavljajo, da to presega znano dunajsko „Gemütlichkeit“ in da je jako predrzno kaj takega naznanjati. Katoličani pa so se spodtikali, da bi bilo sploh mogoče, tako v nemar puščati cerkvene določbe gledé pogreba samomorilcev. Neki državni poslanec podal se je zaradi tega k dunajskemu nadšk. kard. Gruschi, ki mu je pa rekel, da je prepovedal cerkveni pogreb, ker je raztelesenje omenjenega samomorilca pokazalo, da je bil pri zdravi pameti, ko je dovršil samomor. Tako se je toraj truplo njegovo brez cerkvenega blagoslova spravilo na pokopališče.

(Častnim občanom) je imenoval občinski zastop na Dobrni na Štajerskem velečastitega gospoda Karla Gajšeka, častnega kanonika, župnika in dekana na Dobrni. Imenovani že 25 let neutrudno deluje na Dobrni in si je v tem dolgem času pridobil mnogo zaslug za cerkev, šolo in občino.

(Koroške novice.) V Porečah se je ustrelil 18letni trg. pomočnik Zoi zbog nekega prepira. Truplo je ležalo 16 dnij pod streho trgovca M-a., kjer si je bil vzal življenje. — Proti dr. Steinwendru kandiduje stranka „D. allg. Ztg.“ -e socijalnega demokrata Schatzmayerja. — Novo ustanovljeni nemško nacionalni „Volksverein“, ki se je porodil po onem shodu na katerem je bil „sijajno“ pozebel dr. Steinwender, je napravil v Trbižu in Greifenburgu volilne shode. Kajpak so se volilec „jednoglasno“ izrekli za dr. Steinwendera. Na shodu v Greifenburgu je govoril tudi gimnazijski profesor Staunig iz Beljaka. Slovenskim profesorjem se strogo prepoveduje udeleževati se političnih shodov, nemški se zato pohvalijo, — po strogih določbah „ravnopravnosti“!! — Na Koroškem je 11 zasebnih ljudskih šol.

(Iz Rima) se nam poroča: Kakor je znano, biva že več dni v Rimu sloveči „oče Kneipp“, župnik iz Würshofena na Bavarskem, katerega vsaj po imenu pozna ves omikani svet in čislajo prijatelji sladne kave. Sv. oče so ga odlikovali s častjo tajnega svetnika. Če kedo, gotovo ta častiljivi mož zasluži to odlikovanje, kajti od jutra do mraka se žrtvuje bolnikom, ki oblegajo tudi tu v Rimu njegovo bivališče. — Včeraj dne 26. p. m. je imel predavanje v palači avstrijskega poslanika pri svetem Stolu, grofa Revertere. Povabljeni so bili odličnjaki avstrijske in nemške naselbine. Z zdravim humorjem je osolil svoj „vođeni“ govor, ki je trajal nad jedno uro. Starček, dasi v 78. letu, je še ne navadno krepak ter ne zataji priproste svoje matere bavarske. Zdravil je te dni tudi kardinala Rafaela Monako La Valetta, ki je le še po sobi hodil ob palici; danes se visoki cerkveni dostojanstvenik vže izprehaja po vrtu. Danes dne 27. je imel Kneipp predavanje v hotelu Minerva. Velika dvorana je bila do zadnjega kotiča natlačena odličnega občinstva, ki ume nemški. — Povodom zaključka slavnosti petdesetletnice sv. očeta je vodja nemškega gostišča „Campo Santo“ razobesil na stolpu papeževo zastavo. Komaj jo zapazi nadzornik Manfroni, zapové v „imenu prostosti“, da se mora sneti.“ To je prostost v Rimu! Italijanska prostost je v istini sekira na dolgem toporišču nasajena, a slabo zagvozdena! — O novih finančnih načrtih italijanske vlade bi vam mogel mnogo poročati, toda čitatelj bi morda ne zanimal dolge vrste števil, kako raste „plavajoči“ dolg zjedinjene Italije, kako namerjata Crispi in Sonnino zdraviti kronično bolezen vsakoletnega primanjkljaja itd. Mislim pa, da so se tudi finančne kapacitete kranjskega deželnege zbora učile po raznih knjigah one teorije, da se morejo potrebe za „višje stanove“ pokriti edino le z davki „nižjih stanov“. Toda so, ki vedno in povsod govore z Molières-om: „Nul n'aura de l'esprit, hors nous et nos amis!“

(Pred porotnim sodiščem) je bil 28. febr. obsojen hlapec Fr. Hribnik na eno leto v ječo, ker je dne 13. maja m. l. na potu iz Zminea v Skofjloko Franca Trilerja tako nevarno z nožem sunil v roko, da mu več ne služi.

(Mestna hranilnica ljubljanska.) Meseca februarja t. l. vložilo je v mestno hranilnico ljubljansko 651 strank 180.736 gld. 23 kr., vzdignilo pa 330 strank 78.109 gld. 85 kr. Stanje vseh vlog iznaša dne 28. febr. t. l. 3.102.345 gld. 89 kr.

(Šole v Ptuj) so se morale zapreti zaradi davice.

(Zdravje v Ljubljani.) Od 18. do 34. februarja jih je bilo 12 živih in 1 mrtev rojen; 18 jih je v tem času umrlo. 1 je umrl za legarjem, 1 za davico, 7 za jetiko, 1 za mrtvoudom, 7 za različnimi boleznimi. Mej umrlimi so bili 4 tujci, 6 pa iz zavodov. Zbolela sta 2 za škrlatlico, 3 za vratico.

Društva.

(Društvo zdravnikov) zboruje dne 2. t. m., ob 5. uri zvečer v društveni dvorani. Pri tej priliki izroči predsednik društva diplomu častnemu predsedniku društva zdravnikov na Kranjskem, dr. A. Valenti pl. Marchthurnu ter mu častita k njegovi 40letnici kot doktor medicine. Po zborovanju je prijateljski sestanek pri „Slonu“.

(Občni zbor okrajne bolniške blagajne za ljubljansko okolico) vršil se je v najlepšem redu dne 25. februarja t. l. v društveni hiši v St. Vidu pri Ljubljani, pod voditeljstvom gosp. Anton Belca, predsednika okrajne bolniške blagajne. Zbor je bil mnogoštevilno od strani delodajalcev in delavcev zastopan. Iz proračuna in sta-

tistike leta 1893 je razvidno, da je imela blagajna v omenjenem letu 9720 gld. 98 kr. dohodkov in 8847 gld. 88 kr. stroškov. Premoženje, oziroma rezervni sklad znaša koncem leta 1894 2802 gld. 78 kr. V letu 1893 se je izplačalo 4517 gld. 47 kr., 617 bolnikom za 10.395 boln. dni. Za bolnike v bolnišnicah pa 1724 gld. 77 kr. Predsednikom pridojstva voljen je zopet soglasno Anton Belec iz St. Vida, njega namestniku gospod Jožef Arhar iz Vižmarij, odborniki pa gg. And. Goljar, Iv. Kremžar, Jožef Magister, Fran Arhar, Vid Brenc Tomaž Burger in M. Skerbina. V nadziralni odbor: gospodi Valentin Cirman iz St. Vida, Andrej Mesesnu župan z Viča, Peter Kovač, J. Zadnikar, Hir. Tavčar in Fr. Bevc. V razsodišče: gg. Simon Jovan iz St. Vida, Alojzij Vodnik iz Podutika, Jan. Milaž, Mih. Babšek in Fr. Saje.

(Slov. hranilnica in posojilnica v Ziljski Bistrici) je imela v drugem upravnem letu 1893 29884 gld. 46 kr. denarnega prometa. Hranilnih vlog se je vložilo 7873 gl. 62 kr., izplačalo 1550 gld., ostalo koncem leta 12837 gl. 10 kr. Posojil se je dalo 7843 gld., vrnilo 3360 gl., ostalo 8601 gld. Upravnih stroškov je bilo 78 gl. 55 kr., čistega dobička 5 gl. 10 kr. Rezervni fond šteje 67 gl. 12 kr.

Telegrami.

Budimpešta, 1. marca. Na stopnjicah stenografske pisarne zbornice poslancev so mej sejo našli ploščinasto pušico z ugasnim fitiljem (lunto). Pušico nesli so na policijo. Najbrž je le kaka šala.

Mentone, 1. marca. Avstrijski cesar je prišel semkaj danes ob 5. uri 30 minut zjutraj. Šel je takoj v hotel na Cap Saint Martin, kamor je prišla včeraj cesarica.

Rim, 28. februarja. Crispi je v dolgem in opetovalno odobranem govoru zagovarjal zakonitost obsednega stanja na Sicilji.

Rim, 28. februarja. Povodom obletnice svojega kronanja, ki bode dne 3. marca, je včeraj papež vsprejel veleposlanika avstro-ogrskega grofa Revertero, ki mu je častital.

Pariz, 1. marca. „Gaulois“ poroča, da se je, ko so bili ruski častniki v Parizu, mej Rusijo in Francijo sklenila defenzivna vojaška zvezna pogodba.

London, 1. marca. Kraljica odpotuje 13. marca v Florenco.

London, 1. marca. Kakor se od dobro poučene strani poroča, Gladstone ni dal svoje ostavke.

Premovana tinktura za želodec lekarja Piccolija v Ljubljani je rahlo dijetelno sredstvo, katero črev ne draži. Vpliva na prebavljajoče organe in okrepeča njih krožeče gibanje. Steklenica velja 10 kr. 584 2 10-7

Stanarinske knjižice
za stranke
z uradno potrjenimi
določbami hišnega
reda v slovenskem in
nemškem jeziku, z
razpredelbo za vpla-
čevanje stanarine, vo-
dovodne in mestne
doklade, dobé se ko-
mad po 15 kr., 10
komadov vkup 1 gld. v
Katol. Tiskarni
v Ljubljani.

DOM IN SVET

Vsebina 5. zvezka 1894:

1. Ms. Lazar Demetrij Mladenov: Po poročilih spisal N. L. 2. Dijoniz in Filoksén. Zložil Anton Hribar. 3. Pomének. Zložil Anton Medved. 4. Gospa s pristave. Zgodovinski roman. Spisal I. Kraljev. 5. „V pustiv je šla.“ Dogodba. Spisal Podgoričan. 6. Žalne pesmi preroka Jeremija ob Jeruzalemskem mestu. Zložil A. Medved. 7. Večerno zvonjenje. Zložil Mih. Opeka. 8. Loka. Krajepisno-zgodovinska črtica. Spisal Fr. Pokorn. 9. Črtice z avstrijskega juga. Piše dr. J. Marinko. 10. Potovanje križem jutrove dežele. IV. Piše dr. Fr. L. 11. Književnost. 12. Umetnost. 13. Razne stvari. — Slike. 1. Msgr. Lazar Demetrij Mladenov. Po fotografiji. 2. Virida izroča zastavo polku. Ilustracija povesti „Gospa s pristave“. 3. Milanska stolna cerkev. Po fotografiji. 4. Mestni trg v Skofji Loki. Fotografoval Ivan Šubic. 5. Kristijan Pajer. Po fotografiji narisal Rafael Bek. 6. Razgled znad gradú škofjeloškega. Slika Merianova.

Zahvala.

Šolsko vodstvo pri Sv. Ani pod Ljubeljem izreka velečastiteln gospodu Fran-u Čarmanu c. kr. vojaškemu, župniku v. p. najiskrenejšo zahvalo za podarjenih 20 gold. v napravo obleke revnim učencem tukajšnje šole.

Sv. Ana, dne 24. svečana 1894.

Luka Albrecht.

šolski voditelj.

Tujci.

27. februarja.

Pri **Maltcu**: A. Koch pl. Langentreu, c. kr. dvorni svet.; Massa, Willms, Loos, H. orn, Conreitz, Koehl, Löfler z Dunaja. — **Hek & Brago**. — Jeller iz Gradca, — Frankl iz Goblence.

Pri **Slonu**: Anton Krčun, König tovarnar, Wildner, Reiaer Rittweger iz Dunaja. — Wilhelm iz Gradca. — Fischer iz Budimpešte. — Stern iz Brna. — Legat in Lipice. — Paulin, Rozman, Sigmund iz Trebnja. Schmidinger soproga iz Kamnika, Ruml ml. iz Grosuplja. — G. Rogo iz Milana.

Pri **bavarskem dvoru**: Alfred Marcus iz Brna — Virk iz Krškega. — Dr. Ad. Razlag iz Konjic. — Pevc iz Dola. —

Pri **avstrijskem caru**: Gabršček iz Kobarid, — Aučin iz Trnja, Stanarik iz Loža, — Razboršek iz Šmartna. — Demšar z Zaloga

Vremensko sporočilo.

Dan	Čas	Stanje	Veter	Vreme	Mokrine na 24 ur v mm
opazovanja	zrakomera v mm	toplomera po Celsiusu			
1. u. zjut.	740.8	-2.6	brezv.	megla	
2. u. pop.	738.5	12.0	sl. vzh.	jasno	0.00
9. u. zveč.	737.3	6.4	sl. vzh.	„	„
Srednja temperatura 5.3. za 3.9. nad normalom.					

Razglas.

119

V smislu § 15. občinskega volilnega reda za deželno stolno mesto Ljubljano (zakon z dne 5. avgusta 1887. leta, št. 22. dež. zak.) se javno naznanja da so

imeniki volilnih upravičencev za letošnjo dopolnilno volitev v občinski svet

sestavljani in da se smejo od danes naprej 14 dni tukaj pregledovati in proti njim vlagati ugovori.

O pravočasno vloženi ugovori bo razsojal občinski svet.

Magistrat deželnega stolnega mesta Ljubljane.

dne 1. marcija 1894.

Dunajska borza.

Dne 1. marcija.		
Papirna renta 5%, 16% davka	98	gld. 30 kr.
Srebrna renta 5%, 16% davka	98	10
Zlata renta 4%, davka prosta	119	95
4% avstrijska kronina renta, 200 kron.	98	—
Akcije avstro-ogrske banke, 600 gld.	1018	—
Kreditne akcije, 160 gld.	368	25
London, 10 funtov strl.	124	85
Napoleonondor (20 fr.)	9	91
Cesarski cekini	5	90
Nemških mark 100	61	—

Dne 28. februarja.		
Ogerska zlata renta 4%	117	gld. 75 kr.
Ogerska kronina renta 4%, 200 kron.	95	05
4% državne srečke l. 1854., 250 gld.	148	—
5% državne srečke l. 1860., 100 gld.	160	—
Državne srečke l. 1864., 100 gld.	—	—
Zastavna pisma avstr. osr. zem. kred. banke 4%	98	50
4% kranjsko deželno posojilo	97	60
Kreditne srečke, 100 gld.	197	—
St. Genois srečke, 40 gld.	70	50

4% srečke dunajske parobrodne družbe	144	gld. — kr.
Avstr. rubečega križa srečke, 10 gld.	18	75
Rudolfove srečke, 10 gld.	24	25
Salmove srečke, 40 gld.	72	25
Waldsteinove srečke, 20 gld.	48	50
Ljubljanske srečke	24	75
Akcije anglo-avstrijske banke, 300 gld.	158	75
Akcije Ferdinandove sev. želez. 1000 gl. st. v. 2945	—	—
Akcije južne železnice, 300 gld. sr.	106	—
Papirnih rubeljev 100	135	10 1/2

Nakup in prodaja
vsakovrstnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd.
Zavarovanje za zgube pri žrebanjih, pri izžrebanju
najmanjšega dobitka.
Kulantna izvršitev naročil na borzi.

Menjarnična delniška družba
„MERCUR“
Wollzeile št. 10 Dunaj, Mariahilferstrasse 74 B.

Pojasnila v vseh gospodarskih in finančnih stvareh,
potem o kursnih vrednostih vseh špekulacijskih vrednostnih
papirjev in vestni svati za doseg kolikor je mogoče visocega
obretovanja pri popolni varnosti
naloženih glavnih.